

*Analiza Stanu Gospodarki
Odpadami Komunalnymi
w Gminie Pietrowice Wielkie za rok 2016*

Pietrowice Wielkie, kwiecień 2017 r.

1. Wprowadzenie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzona jest na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250). Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli i Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Pietrowice Wielkie. Analiza obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Niniejsza analiza obejmuje 2016 rok, w którym obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych spoczywał na gminie.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2016 roku

W myśl znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przejęła Gmina. Rada Gminy nie skorzystała z możliwości przejęcia powyższego obowiązku na nieruchomościach niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego właściciele tych nieruchomości w dalszym ciągu mieli obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z uprawnionym podmiotem w zakresie odbierania odpadów komunalnych powstających wskutek prowadzenia działalności.

Zasady funkcjonowanie gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo akty prawa miejscowego, w tym:

- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pietrowice Wielkie Uchwała nr XI/111/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Rady Gminy Pietrowice Wielkie,
- Uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczeń usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów Uchwała nr XI/112/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Rady Gminy Pietrowice Wielkie,

- uchwała w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej Uchwała nr XI/113/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Rada Gminy Pietrowice Wielkie,
- uchwała w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty Uchwała nr XXIV/189/2013 z dnia 13 marca 2013 r. Rada Gminy Pietrowice Wielkie.

W ramach gminnego systemu, z gospodarstw domowych odbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) bezpośrednio z nieruchomości:
 - a) komunalne nieselekcjonowane z terenu nieruchomości w cyklu dwutygodniowym,
 - b) odpady segregowane w workach w cyklu miesięcznym:
 - papier i tektura,
 - szkło,
 - tworzywa sztuczne w tym opakowania wielomateriałowe i metal,
 - c) biodegradowalne i zielone (w okresie od maja do listopada) w cyklu miesięcznym
 - d) żużel i popiół w okresie od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia, w cyklu dwutygodniowym,
- 2) w systemie obwoźnych zbiórek:
 - a) odpady wielkogabarytowe raz w roku,
- 3) w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pietrowicach Wielkich przyjmowane były:
 - papier i tektura,
 - szkło,
 - tworzywa sztuczne w tym opakowania wielomateriałowe i metal,
 - odpady biodegradowalne,
 - popiół,
 - zużyte baterie,
 - zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
 - przeterminowane leki,
 - zużyte opony,
 - odpady wielkogabarytowe,
 - odpady remontowe i budowlane.

Usługę polegającą na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych świadczyło na podstawie umowy Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. z siedzibą ul. Adamczyka 10, 47-400 Racibórz.

Przez cały 2016 r. właściciele nieruchomości eksploatowali pojemniki na odpady zmieszane oraz popiół i biodegradowalne o pojemności 110 l lub 120 l przekazane właścicielom nieruchomości przez podmiot odbierający odpady komunalne z terenu gminy Pietrowice Wielkie.

Worki przeznaczone do gromadzenia odpadów zbieranych w sposób selektywny dostarczał podmiot odbierający odpady w ramach zawartej umowy.

W Pietrowicach Wielkich przy ul. Fabrycznej funkcjonował gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty mogli oddawać odpady. PSZOK był czynny w każdą sobotę, za wyjątkiem świąt, w godz. 9⁰⁰ – 13⁰⁰. Wyposażenie PSZOK-u w pojemniki i kontenery do zbierania odpadów powierzono przedsiębiorcy w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów.

W kwietniu 2016 r. zostały przeprowadzone obwoźne zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony samochodowe, chemikalia.

3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” przyjętym uchwałą Nr 374/123/IV/2012 z dnia 14 lutego 2012 r. gmina Pietrowice Wielkie należy do regionu gospodarki odpadami komunalnymi nr 3. W regionie 3 zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne o kodzie 20 03 01 oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych są przekazywane do instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów RIPOK PPHU KOMART Sp. z o.o. 44-194 Knurów ul. Szybowa 44 oraz Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz.

Z danych uzyskanych od podmiotu odbierającego odpady wynika, że w 2016 roku w instalacji regionalnej wszystkie zmieszane odpady komunalne pochodzące z terenu gminy Pietrowice Wielkie zostały skierowane do przetwarzania i zostały zagospodarowane w procesie R12. W wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania tych odpadów powstało 377,99 Mg o kodzie 19 12 12.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Aktualnie na terenie gminy nie ma potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. a zmienionym ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 87) gminy zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – komunalnych ile obowiązek budowy takich instalacji wynika z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. W regionie III gospodarowania odpadami woj. Śląskiego, do którego należy gmina Pietrowice Wielkie, funkcjonują niezbędne regionalne instalacje przetwarzania odpadów. Instalacje regionalne wyznaczone dla regionu III w uchwale Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 z późn. zm.

Tabela 1. Instalacje regionalne w Regionie III województwa śląskiego

Lp.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji
1.	Instalacja MBP	PPH KOMART sp. z o.o. ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	Ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	Regionalna
2.	Instalacja MBP	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29,	ul. Dębina 36 44-335 Jastrzębie Zdrój	Regionalna

		40-017 Katowice		
3.	Instalacja MBP	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL sp. z o.o. 34-451 Tylmanowa, osiedle Rzeka 133	Ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	Regionalna
4.	Instalacja MBP	SEGO sp. z o.o. ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	Ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	Regionalna

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Na terenie gminy Pietrowice Wielkie stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnione są od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Wysokość opłat w 2016 r. nie uległa zmianie. Aktualne stawki opłat przyjętych uchwałą nr XXIV/189/2013 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 13 marca 2013 r. zestawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych z terenu gminy Pietrowice Wielkie

Lp.	Rodzaj gospodarstwa	Opłata miesięczna od gospodarstwa	
		Prowadzącego selektywną zbiórkę	Nieprowadzącego selektywnej zbiórki
1.	1-odobowe	16,00 zł	32,00 zł
2.	2-osobowe	12,00 zł	24,00 zł
3.	3-osobowe	10,00 zł	20,00 zł
4.	4-osobowe	9,00 zł	18,00 zł
5.	5-sobowe	8,00 zł	16,00 zł
6.	6-osobowe	7,00 zł	14,00 zł
7.	7 i więcej osobowe	6,50 zł	13,00 zł

W oparciu o złożone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych deklaracje łączna wysokość należności z tytułu „opłaty śmieciowej” w 2016 roku (wg stanu na 31.12.2016 r.) wyniosła 2 672 043,50 zł, natomiast do budżetu wpłynęło 2 042 625,31 zł. Reszta należności podlega ściągnięciu w trybie egzekucyjnym.

Zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat pokrywane są koszty funkcjonowania systemu gospodarki komunalnej, które obejmują wydatki związane z:

- odbieraniem, transportem, zbieraniem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- tworzeniem i utrzymaniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługą administracyjną systemu.

Z pobranych opłat gmina może również pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 87), która weszła w życie 1 lutego 2015 r. z pobranych opłat gmina może pokrywać koszty edukacji ekologicznej, w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ponadto środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Łącznie wydatki w 2016 r. wyniosły 480 600,00 zł, które obejmowały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, obsługę administracyjną systemu, zakup worków i edukację ekologiczną.

6. Liczba mieszkańców

Według bazy meldunkowej na dzień 31.12.2016 r. na terenie gminy Pietrowice Wielkie zameldowanych było 6661 osób.

Na podstawie sprawozdań półrocznych podmiotu odbierającego odpady komunalne wynika, że w liczba właścicieli nieruchomości, od których odebrano odpady wynosiła 1827.

Według ewidencji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi gminnym systemem gospodarowania odpadami objętych według stanu na dzień 31.12.2016 r. właściciele nieruchomości zgłoszyli 1844 deklaracji.

W ramach „uszczelnienia” systemu w 2016 r. wezwano właścicieli nieruchomości zamieszkałych do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w sprawie przyczyn jej niezłożenia.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o których mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Wójt, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, na których odpady komunalne powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej. Ewidencja jest na bieżąco weryfikowana w oparciu o wykazy umów załączone do sprawozdań półrocznych podmiotów odbierających odpady komunalne.

W 2016 r. nie było właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna zorganizować odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości.

8. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Na terenie gminy Pietrowice Wielkie nigdy nie były przeprowadzane badania morfologii odpadów.

Tabela 3. Ilość wytworzonych na terenie gminy Pietrowice Wielkie w 2016 r. odpadów komunalnych

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów (Mg)
20 01 01	Papier i tektura	10,90
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	152,03
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1 743,04
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	60,40
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół, żużel)	435,44
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,40
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,53
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23, 20 01 35	0,07
16 01 03	Zużyte opony	3,50
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	52,80
15 01 07	Opakowania ze szkła	89,54
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	66,22
Razem		2 614,87

Tabela 4. Ilość odebranych odpadków komunalnych z PSZOK w 2016 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów (Mg)
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	1,4
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	0,17
15 01 07	opakowania ze szkła	0,65
16 01 03	zużyte opony	0,7
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	43,56
17 01 02	gruz ceglany	19,85
17 01 07	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	9,62
20 01 01	papier i tektura	20,13
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23, 20 01 35.	0,99
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	24,64
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,05
Razem		121,76

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpow. Komunalnych. Instalacje regionalne w regionie III zostały omówione w rozdziale 4.

Dane o ilościach w/w odpadów odebranych z terenu gminy Pietrowice Wielkie i przekazanych do RIPOKów w 2016 r. zestawiono w tabeli 4. Według informacji ze sprawozdań półrocznych podmiotu odbierającego odpady komunalne wynika, iż masę odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczono do składowania.

Tabela 5. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych odebranych w 2016 r. z terenu gminy i przekazanych do RIPOKów

Rodzaj odpadów	Nazwa RIPOK	Ilość odpadów przekazanych w 2016 r. [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 20 03 01	PPH KOMART sp. z o.o. ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	726,89
	PUK „EMPOL” ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	1 016,15
Odpady ulegające biodegradacji – 20 02 01	Zakład Zagospodarowania Odpadów ul. Rybnicka 125 Racibórz	152,03